

Per una política regional europea

Conferència Econòmica de la Mediterrània Nord-Occidental

A instàncies de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, els dies 10, 11 i 12 de juny ha tingut lloc a Barcelona la Primera Conferència Econòmica de la Mediterrània Nord-Occidental. El debat, estructurat en tres àrees d'estudi (econòmica, territorial i institucional-social), ha girat al voltant d'un conjunt de qüestions directament relacionades amb el procés d'ampliació de la Comunitat Econòmica Europea, una vegada l'Estat Espanyol s'hi haja integrat, i la importància que per a la primera tindrà la formació d'una gran àrea econòmica en la qual es mobilitzaran els fluxos de capital, comercials i humans. Una àrea econòmica (la Mediterrània Nord-Occidental) que abraça zones dels estats espanyol, francès i italià, amb característiques semblants, però que, de vega-

Francesc SIGNES

des, les polítiques estatals han fet divergents.

Coordenades per a un debat

Anteriorment, un grup d'economistes i geògrafs especialistes en economia regional van elaborar un document que volia ser el marc teòric per al debat de la Conferència. S'hi plantegen algunes qüestions que serviren de coordenades per als treballs, al voltant de les quals giraren les discussions i les anàlisis: ¿Suposen les fronteres espanyola, francesa i italiana una «discontinuitat» de l'espai econòmic de les regions europees de la Mediterrània? ¿Implica aquesta discontinuitat alimentar uns «nacionalismes» econòmics desfasats, a més d'entrebancar el comerç, les empreses i la mobilitat dels factors? ¿Podria una

regió de caire «transnacio-

nal a espai parcial» vèncer aquestes discontinuïtats? ¿Podem afirmar que les zones que comprenen la regió anomenada Mediterrània Nord-Occidental tenen uns problemes comuns que exigeixen solucions comunes? de cara al futur immediat, són aquests «problemes comuns» més significatius que els entrebancs i els conflictes actuals? ¿El «cisma regional» que té lloc al si dels diferents estats europeus és un símptoma de malaltia o de salut, en el camí de la construcció d'Europa?

¿En quina mesura la consolidació d'una euroregió a la conca mediterrània pot compensar el «desequilibri nord-sud» al si de la CEE? ¿Serà aquesta regió una de les àrees de «creixement potencial», privilegiades per les inversions transnacionals en els sectors de tecnologia avançada, o bé les àrees que

abraça tenen recursos suficients per a fer possible formes de creixement endogen al marge d'aquelles inversions?

Aquests són temes sobre els quals s'hi va aprofundir, per a la qual cosa calgué partir d'una sèrie de qüestions definitòries de la zona: ¿Quin espai conforma aquesta «euroregió»? ¿Quina n'és la situació actual i quina la caracterització econòmica? ¿Quins en són els criteris d'identificació?

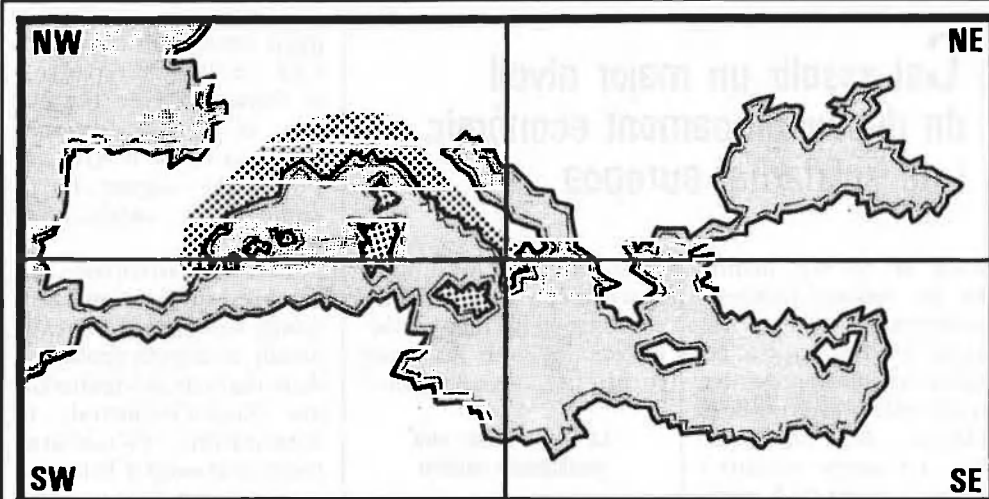
L'eix Barcelona-Lió-Milà-Roma i l'àrea d'influència

La definició d'una «euroregió» nova i peculiar al voltant de l'àrea Barcelona-Lió-Milà-Roma (Mediterrània Nord-Occidental), globalment considerada, tindria un abast molt ampli, atesa la presència d'uns trets històrics, culturals i geopolítics molt

Bodegó de la Savieta

Juristes, 4 ■ València-1

La Mediterrània Nord-Occidental

específics, que podrien ser objecte d'estudi particular, per poder ser solucionats racionalment i coherent. Això no obstant, els factors comuns de l'estructura productiva i social, la necessitat d'una política econòmica regional comuna, juntament amb d'altres factors, configuren una zona econòmica particularitzada per la coincidència de problemes, que és, en definitiva, el punt que centrà l'interès de la Conferència.

Una zona amb problemes comuns

¿Quins són els problemes comuns capaços de definir i justificar l'aparició d'aquesta nova regió?

Esquemàticament, l'anomenada «agricultura mediterrània» de les zones que componen la regió pateix d'obstacles importants, resultat, no només de les condicions naturals, sinó també del retard estructural dels sistemes de les produccions agràries més significatives, com també de les condicions de venda en els mercats.

Pel que fa a la «pesca», les dificultats comunes són aquelles provocades per una flota en gran part obsoleta, per circuits de transformació i comercialització poc eficaços. Respecte a la «indústria», quantitativament hi ha moltes petites i mitjanes empreses de caire artesanal i familiar, sobretot repre-

sentatives en els sectors tradicionals, on manquen els serveis essencials per assolir un desenvolupament amb una certa seguretat.

El sector «serveis», sovint es troba afectat pel caràcter estacional de les activitats, sobretot lligades als corrents turístics. El «medi ambient i l'equilibri ecològic» d'importantes zones de la regió es troben en vies de deteriorar-se greument, mentre que les potencialitats del litoral i de la mar hi són infrautilitzades.

Les «zones rurals» de la regió presenten uns graus molt debils de desenvolupament econòmic, un gran despoblament i un envel·liment de la població, factor que fa que s'hi camine

cap a una desertització progressiva, la qual, fins i tot, pot arribar a ser irreversible.

Subordinació econòmica i paper hegemònic

La consideració dels diversos països que formen l'Europa occidental, des d'una perspectiva demogràfica, industrial i terciària, permet fer-ne una divisió de caràcter dual: d'una banda, hi ha l'Europa del nord, caracteritzada per un relatiu elevat nivell de desenvolupament econòmic i, de l'altra, l'Europa del sud, menys desenvolupada, centrada bàsicament en l'anomenada Europa llatina. Aquest diferent nivell de desenvolupament econòmic europeu es materialitza en un desequilibri nord-sud.

La població de la conca mediterrània, globalment considerada, és d'uns tres-cents milions d'habitants, dels qual aproximadament un 40 % corresponen a França, Itàlia i Espanya. Aquests tres estats obtenen el 80 % del PIB (Producte Interior Brut) i acullen més del 80 % del turisme, a més de representar superàvits considerables en les relacions comercials amb els altres països de la conca.

Amb aquests tres estats

CAFFÈ

LISBOA

- Aigua de València
- Gelats

**Cavallers, 35
VALÈNCIA**

pot definir-se un conjunt regional per a la Mediterrània europea, amb les zones de contacte amb el litoral hispano-franco-italià. Aquest conjunt regional recolza fonamentalment sobre Catalunya, el País Valencià i les Illes, pel que fa a l'Estat Espanyol; el triangle industrial Torí-Gènova-Milà (regions del Piemont, Llombardia i Ligúria), pel que fa a Itàlia, i, finalment, Rhone-Alps, Provença-Cote d'Azur i Llenguadoc-Rosselló, pel que fa a França.

En aquesta zona es desenvolupa la xarxa urbana mediterrània i s'hi inclouen les zones de més intensa activitat econòmica de la conca, amb contactes privilegiats amb l'Europa del nord i la resta de la conca, i amb unes perspectives de localització dels grans grups industrials transnacionals a la recerca de nous espais més idonis.

L'estructura productiva de la zona

Aquestes regions de la Mediterrània Nord-Occidental tenen una estructura productiva que hi concorre i que es complementa cap a l'exterior.

Catalunya i Llombardia tenen un elevat índex d'ocupació industrial (su-

Cal assolir un major nivell de desenvolupament econòmic i de solidaritat europea

perior al 50 %), mentre que les regions franceses mediterrànies, el País Valencià, les Illes i les altres regions italianes, presenten un pes relatiu inferior de la indústria, amb un predomini del sector terciari i una agricultura molt significativa.

Tot i això, les estructures industrials són bastant comparables, si bé els pesos específics de cada àmbit divergeixen. Hi ha una certa especialització en la producció de béns de consum (tèxtil, automòbil, paper i arts gràfiques, etc.) i béns d'equipament específic (màquines-eina, maquinària per a la indústria, etc.), llevat de la regió francesa de Provença-Cote d'Azur, especialitzada en la siderúrgia, la química de base i la reparació i construcció de vaixells.

En el sector agrari i pesquer, les regions mediterrànies de la zona nord-occidental apareixen fortament concurrents, si són considerades globalment. El mateix cal dir respecte al turisme, ja que els tres

països afectats són importants receptors de turisme i es situen en les regions mediterrànies amb les zones turístiques més rellevants.

La Conferència: una participació notable

El Comitè d'Honor de la Conferència ha comptat amb la participació d'estudiosos de gran prestigi com Giorgio Fuà (Istituto Adriano Olivetti), Romà Perpinyà (Dr. *honoris causa* de les universitats de València i Barcelona), François Perroux (Collège de France) o Paolo Sylos Labini, de la Universitat di Roma.

Hi han participat com a ponents destacats economistes de les universitats de Roma, Autònoma de Barcelona, Saint-Etienne, Lió, Torí, Illes Balears, Hebrew Univ., Cagliari, Milà, Ancona, Bolonya, València, Gènova, Pavia, Montpeller, Ais-Marsella, París o Tolosa, com també membres d'entitats i institucions com Banco Exterior de España, el Parla-

ment italià, l'Oficina de la CEE en l'Estat espanyol, la Generalitat de Catalunya, el Consèil Régional Provence-Cote d'Azur, el Parlament espanyol, la Generalitat valenciana, etc.

Tots els participants del Congrés, doncs, han reflexionat sobre el que, al capdavall, és el gran problema de la regió de la Mediterrània Nord-Occidental: el desequilibri estructural respecte al nord d'Europa i la mancança d'una veritable política regional europea. En aquest sentit, són altament significatius els diferents llenguatges emprats pels parlamentaris europeus a Estrasburg i pels membres de la Comissió Europea i els tècnics de Brussel·les.

Ha estat un primer pas perquè, tot plegat, les mateixes oficines de planificació o ordenació econòmica dels organismes i les institucions representatius de les regions europees abraçades en la Mediterrània Nord-Occidental siguin conscients de la similitud de problemes i solucions, del fet perifèric dels seus territoris i dels lligams interns i d'interessos comuns, per tal d'assolir un major nivell de desenvolupament econòmic i de solidaritat europea.

Centre d'Estudis d'Anglès

Garrigues, 2-6ª.

Tel. 352 21 02 - 352 69 27

(Membre de la Federació Espanyola de Centres d'Idiomes)

ANUNCIA

Els seus cursos intensius d'estiu de llengua anglesa.

Diversos horaris, a tots els nivells, de xiquets i adults.

Sabates de xiquet

Pérez Bayer, 9. Telèfon 352 94 19. 46002-VALÈNCIA
El Batxiller, 24. Telèfon 361 43 31. 46010-VALÈNCIA